

**ПРИЙОМ УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ
ВИРОБНИЦТВА М'ЯСА БРОЙЛЕРІВ**

О. В. Ведмеденко, кандидат сільськогосподарських наук, доцент

Херсонський державний аграрно-економічний університет
вул. Стрітенська, 23, м. Херсон, 73000, Україна
e-mail: vedmedenko.lena79@gmail.com

Інноваційні напрями підвищення ефективності галузі птахівництва дають змогу поліпшити життєвий рівень населення; зміцнити фінансовий стан підприємств і розширити їх можливості щодо подальшого розвитку інноваційної діяльності, вирішити соціальні проблеми сільських територій, сприяти збереженню й оздоровленню навколишнього природного середовища. Для реалізації генетичного потенціалу високопродуктивним кросам необхідно висококалорійні раціони, збалансовані за обмінною енергією, комплексом мінеральних добавок, у тому числі фосфорі. Зменшити стрес і канібалізм можливо за допомогою червоних ламп. При вирощування молодняку птахів освітлення повинно бути біля 30 лк, щоб курчата легко знаходили корм і воду. Через кілька днів після посадки птиця звикає до приміщення й інтенсивність можна знизити. В кінці циклу вирощування освітлення може бути знижено до 5 лк, що зменшує активність птахів і збільшує кількість використаної енергії.

Інтенсифікація виробництва продуктів птахівництва заснована на використанні повноцінних комбікормів, сучасних технологій і високопродуктивних кросів. Вирощуючи бройлерів, кожен має за мету досягти їх високої продуктивності, яка передбачає швидкий приріст, низьке споживання корму, високий вихід м'яса, а також здоров'я поголів'я.

Тому дослідженнями роботи ставилась мета проаналізувати фактичний стан технології виробництва м'яса бройлерів в умовах ПрАТ «Оріль-Лідер» та надати пропозиції щодо удосконалення технології вирощування курчат.

Об'єктом досліджень були курчата кросу Кобб-500.

На птахофабриці ПрАТ «Оріль-Лідер» прийнята підлогова система утримання птиці кросу Кобб-500. Пташники обладнані сучасними системами годівлі, напування і кліматконтролю провідної німецької фірми Big Dutchman.

Повноцінність годівлі курчат контролюють за динамікою живої маси. З цією метою проведено аналіз росту й розвитку молодняку кросу Кобб-500. Вивчено динаміку живої маси молодняку до 6-ти тижневого віку порівняно до нормативних показників даного кросу однієї бригади. Встановлено, що впродовж усього періоду вирощування, крос Кобб-500 за живою масою дещо відставав від нормативних показників. З першого контрольного зважування у тижневому віці курчата в середньому мали меншу живу масу відносно нормативних показників і з віком різниця збільшувалась. Найбільші відхилення, на рівні 11% спостерігали у період 2-3 тижнів життя. До забійного віку різниця фактично отриманих показників живої маси до нормативних була меншою і становила 6,2%. Отже, за існуючої на підприємстві технології утримання, з щільністю посадки курчат-бройлерів 22 гол./м², генетичний потенціал кросу Кобб-500 не реалізовувався.

Одна з головних умов доброї продуктивності бройлерів є висока однорідність стада біля 80%. Протягом періоду вирощування однорідність стада була низькою, особливо на 7 добу життя і становила 43%. В інші вікові періоди спостерігалось деяке підвищення даного показника, але залишалось на низькому рівні, в межах 61...68%. Середнього рівня однорідність відмічалась у період 21 – 28 дня життя (71 і 73 % відповідно).

Для покращення однорідності стада не слід порушувати рекомендацію щільності посадки птахів за весь період утримання, постійно проводити сортування птахів, вибраковувати тих, що відстають від нормативу.

Слід зазначити, що за існуючої технології бройлерів саджають у пташники із щільністю 22 гол./м², за такої системи утримання у розрахунку на 1 м² виробничої площі пташника отримують 51,8 кг м'яса бройлерів. Враховуючи вимоги фірми-виробника, виробництво м'яса на одиницю площі перевищує норматив на 9,8 кг.

Таким чином, враховуючи фактичну кінцеву живу масу, яку досягають бройлери за існуючої технології, щільність посадки бройлерів перевищує нормативну на 8,6 гол./м². Внаслідок таких умов спостерігається зниження інтенсивності росту бройлерів, і за живою масою вони відстають від стандарту, незважаючи на те, що в пташниках підтримуються оптимальні параметри температури і вологості, оптимальний газовий склад повітря.

Технології відгодівлі бройлерів у світовій практиці передбачають їх отримання у трьох вагових категоріях: до 1500 г (порційні курчата), 1500-2000 г (середній тип) і масою більше 2500 г (важкі або крупні бройлери). У останні роки у світі зростає попит на м'ясо порційних курчат з низьким вмістом жиру.

Тому, з метою виявлення доцільності диференційованої щільності посадки, було сформовано дослідну групу. Так, бройлерів дослідної групи саджали на глибоку підстилку з щільністю 22 гол./м², у 30-добовому віці поголів'я розріджували до 14 гол./м². У 40-обовому віці поголів'я повторно розріджували до 12 гол./м² і утримували з такою щільністю до кінця відгодівлі.

За результатами динаміки живої маси бройлерів за удосконаленої та існуючої технології утримання встановлено, що до тритижневого віку бройлери дослідної групи незначно відставали від групи молодняку зі стабільною щільністю посадки. Але з 4-тижневого віку інтенсивність росту стрімко зростає і перевага за живою масою бройлерів з диференційованою щільністю посадки була в межах 6,3...12,3% (різниця високодостовірна). Таким чином, у віці 42 дні бройлери досягли у середньому живої маси 2775 г, що на 142 г більше за норматив кросу Кобб-500 (2633 г).

Диференційована щільність посадки бройлерів показала свою ефективність в зниженні падежу на 1,4% викликаного асцитом, синдромом раптової смерті, проблемами ніг, розкльовуванням. За удосконаленої технології жива маса бройлера у забійному віці була вищою порівняно з існуючою на 12,4%, а витрати корму на 1 кг приросту зменшились на 2,2%. За індексом продуктивності переважали курчата за умов вирощування диференційованої щільності посадки, що на 14,2% більше від існуючої технології.

В основу обчислення економічної ефективності було покладено виробництво м'яса у забійній масі 1 голови та вартості додатково отриманої продукції у розрахунку на 1000 голів бройлерів.

Встановлено, що за рахунок підвищення живої маси однієї голови перед забоєм на 263 г, забійного виходу на 1,2% було додатково отримано 0,26 кг м'яса у вигляді патраної тушки за один технологічний цикл з 1 голови.

Проведений аналіз існуючої технології вирощування виробництва м'яса бройлерів у ПрАТ «Оріль-Лідер» дає можливість рекомендувати господарству застосовувати диференційовану щільність посадки бройлерів з метою підвищення їх м'ясної продуктивності, збереженості, а також для збільшення фронту годівлі птиці.